

SLOVENSKI NAROD

Izhaša vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič do Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Dr. Pavelić bo obtožen veleizdaje

Ponovna demarša naše vlade v Sofiji - Bolgarska vlada se izgovarja, da ni vedela za akcijo dr. Pavelića

Beograd, 24. aprila. Kakor poroča današnja »Politika«, bolgarska vlada na prvo protestno noto, ki jo je izročil v Sofiji naš poslanik g. Ljuba Nešić, ni dala povoljnega odgovora. Zato je naša vlada včeraj poslala našem sofijskemu poslaniku nove instrukcije, na podlagi katerih je izvršil g. Ljuba Nešić včeraj popoldne ponovno demaršo ter zahteval od bolgarske vlade strikten odgovor, kaj namerava storiti, da v bodoče prepreči slične demonstracije in napade proti naši državi. Bolgarska vlada bo tekom današnjega dne odgovorila na to noto. Sofijski listi se obirno bavijo s protestom jugoslovenske vlade ter zagovarjajo postopanje bolgarske vlade češ, da ni bila obveščena o prihodu dr. Pavelića in da tudi ni mogla preprečiti demonstracij in manifestacij, ki so bile spontan izraz narodnega razpoloženja in prav tako ji tudi ni bilo znano, da je prišel dr. Pavelić v sporazumu z makedonstvujušimi.

Včeraj in danes so se vršile konference med podpredsednikom državnega sodišča za zaščito države g. Ogorelico in državnim pravnikom tega sodišča g. Učovićem. Na teh konferencah sta razpravljala o obtožbi proti dr. Ante Paveliću in njegovemu tajniku Perčicu zaradi njune veleizdajniške akcije. Oba bosta obtožena zaradi ve izdaje. Obtožba bo te dni sestavljena in bosta bržkone oba sojena incontinentiam. Kakor poroča današnje »Vreme«, je dr. Ante Pavelić s svojim tajnikom Perčicom odšel v Bukarešto. Listi povdarjajo, da vlada ni ničesar vedela o njegovi nameri pričeti propagando proti Jugoslaviji. Ravno tako ji niso bili znani odnosi dr. Pavelića do makedonstvujuših. Glasilo vladne koalicije »Demokratski Zgovor« piše: Bolgarska vlada obžaluje zadnje dogodke, vendar pa ni v stanu zatreti čustva in mišljenja bolgarskih državljanov. Bilo bi želeli, da bi končno vendarle prišlo do sporazuma med obema državama. Vedno ponavljajoči se incidenti pa opravičujejo gotov pesimizem v tej smeri.

Stanovanjski najemniki pri kralju

Dopoldne je bila v avdienci deputacija stanovanjskih najemnikov - Stanovanjski zakon bo sankcioniran s spremembami, ki jih je predlagal VZS

Beograd, 24. aprila. Danes dopoldne je bila sprejeta v avdienci na dvoru deputacija stanovanjskih najemnikov pod vodstvom tajnika glavnega Saveza g. Kurelca. Deputacija je kralju ponovno obrazložila težnje in želje stanovanjskih najemnikov glede novega stanovanjskega zakona ter prosila vladarja za najvišjo zaščito prosič ga, naj upošteva sporočene želje povodom sankcije novega stanovanjskega zakona, ki bi v svoji prvotni stilizaciji hudo prizadel široke ljudske sloje. Kralj se je z deputacijo dolgo razgovarjal in obljubil podporo upravičenih želji in zahtev.

Kakor se poroča iz merodajnega mesta bo tekom današnjega ali jutrišnjega dne predložen kralju v sankcijo. Pri tem bodo upoštevane vse one izpremembe, ki jih je predlagal vrhovni zakonodajni svet in ki gredo za tem, da se vsaj nekoliko razširi po prvotnem načrtu skrajno zoženi krog zaščitenecv.

Požar uničil dragocene knjige in dokumente

Pogorela je slovita knjižnica v Dünkirchenu. — Uničenih je nad 9000 raznih nenadomestljivih dokumentov.

Dünkirchen, 24. aprila. Včeraj popoldne je nastal v tukajšnji znameniti knjižnici, ki obsega okrog 90.000 dragocenih knjig, manuskriptov in dokumentov iz doslej še nepojasnjene vzroka požar, ki je uničil velik del knjižnice. Le z največjim naporom so ogenj pogasili. Pri pregledovanju knjižnice je pre-

iskovalna komisija dognala, da je bilo uničenih nad 9000 različnih znamenitih in dragocenih dokumentov. Med njimi je bilo mnogo latinskih rokopisov Brunetta in celo nek Dantejev rokopis. Rezultat preiskave je zaprepal vse francoske in belgijske znanstvene kroge, ker je izguba teh dokumentov nenadomestljiva.

Ameriške banke niso varne pred banditi

Zopet drzen banditski napad na banko. — Borba med roparji in policijo.

Newyork, 24. aprila. Ameriški banditizem se širi navzlic vsem strogim ukrepom vlade vedno bolj, tako da ga skoro ni dne, ko ne bi bilo čuti o kaki drzni akciji ameriških banditov. Plenjenji in napadi na banke so postali že skoro vsakdanji dnevni dogodek, ki redno polni dolge kolone ameriških listov. Tako so se pripeljali včeraj zopet ameriški banditi pred ljudsko banko v Pine Bluffu, vdrli z naperjenimi revolverji v bančne prostore, ustrelili na mestu blaginika in popolnoma izropali blaginjo. K sreči pa se je nahajalo v blaginji samo 20 tisoč dolarjev, ker je par trenutkov pred napadom izplačala banka 100.000 dolarjev nekemu klijentu. Pri begu iz

oropane banke je na pomoč dohitela policija skušala preprečiti banditom beg. Vnelo se je puškarjenje in besno streljanje z revolverji in strojinicami. Na lico mesta je obeležalo troje banditov in dva policista, dočim se je dvem napadalcem posrečilo pobežniti s prapravljenim avtomobilom in oropanim denarjem v neznano smer.

Tržaški svetilnik v plamenih

Trst, 24. aprila. Včeraj popoldne je nastala eksplozija v svetilniku Remo. Vnela se je zaloga svetilnega plina. Požar se je naglo razširil in ga doslej še ni bilo mogoče pogasiti. Svetilnik bo bržkone docela uničen.

Proces proti Suniću

Zagreb, 24. aprila. Danes dopoldne se je nadaljeval proces proti Josipu Suniću, ki je obtožen zaradi umora novinarja Vlade Ristovića. Ker je bilo zasliševanje pri včeraj zaključeno, so pričeli danes govoriti državni pravnik in branitelj. Prvi je govoril državni pravnik, ki je zahteval za obtožena brezpogojno smrtno kazen, sklicujoč se na določbe zakona in na priznanje obtožence. Govor državnega pravnika je trajal nad dve uri. Ob 11. je začel govoriti prvi branitelj dr. Sekula Drlečić, popoldne bo govoril še dr. Pernar, na kar bo razprava zaključena in morda še danes zvečer objavljena razsodba.

Avstrijska vladna kriza

Dunaj, 24. aprila. Klub krščanskih socialistov je na svoji današnji seji razpravljalo o odgovori predalskega deželnega glavarja dr. Enderja na kandidaturu za avstrijskega zveznega kancelarja ter nominiral kot svojega novega kandidata predalskega finančnega referenta profesorja Mitelbergerja.

Mraz še ne bo pojenjal

Berlin, 24. aprila. Nemške vremenske postaje napovedujejo nov val mraza, ki ga bodo spremljali snežni viharji. Velikanske množine mrzlega zraka na polarnem ozemlju se približujejo Nemčiji in Srednji Evropi. Temperatura v Berlinu v zadnjih dneh ni prekorajčila 7 stopinj Celzija. Preteklo noč je znašala celo 2 stopinje pod ničlo, danes opoldne pa samo 3 stopinje nad ničlo.

Angleški industrijci se vračajo iz Rusije

Moskva, 24. aprila. Delegacija angleških industrijcev je včeraj zapustila po nad enomesečnem študijskem potovanju po Rusiji sovjetski teritorij in se povrnila v London, kjer misli predložiti vladi obširno poročilo o svojih vtisih in predlogih.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.875, Berlin 13.4975, Bruselj 7.9068, Budimpešta 9.9205, Curih 1095.90, Dunaj 7.9816 — 8.0116 (7.9956), London 275.92 — 276.72 (276.32), Newyork 56.615, Pariz 222.52, Praga 168.15 — 165.93 (168.55), Trst 298.14.

Elektri: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 123 den., Prašedion 850 den., Kredit 170 den., Vevče 120 den., Kr. ind. dr. 265 zaklj., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 250—260.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 799.55, Budimpešta 9.9205, Amsterdam 22.865, Berlin 13.495, Milan 298.14, London 276.32, Newyork 56.815, Pariz 222.52, Praga 168.55, Curih 1095.9.

Efekt: Vojna škoda 421.

INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.125, Dunaj 73, Budimpešta 90.55, Berlin 123.16, London 25.215, Newyork 519.45, Pariz 20.305, Milan 27.21, Praga 15.38.

Ponesrečena sabotaža v občinskem svetu

Proračun v načelu soglasno sprejet. — Kaj znači eksodus Ser-nec - Hribarjeve 8 članske skupine

V snočni seji je po zaključeni generalni debati občinski svet ljubljanski soglasno sprejel prehod v podrobno razpravo in je s tem odobril v načelu mestni proračun za leto 1929.

Seja je bila izredno zanimiva in karakteristična. Povsem nepričakovano za nepoučene kroge se je k debati zglašil tudi podžupan dr. Serbec, ki je v splošno začudenje izjavil, da nima zupanja v občinsko upravo (kateri tudi on načeljuje) in da se vsled tega ne bo več udeležil proračunske razprave. Pozval je vse, ki soglašajo z njim, da naj se mu pridružijo. Sredi začudenih in ironičnih oho-klicev, je gospod Serbec zapustil dvorano, pridružil se mu je g. Hribar in občinski svetniki Bahovec, Jeglič, dr. Jerič, dr. Puntar, Musar in Olup. Današnji »Slovenec« skuša ta korak g. Serbca, Hribarja in tovarišev opravičiti s tem, da ni bil niti eden predlog in niti ena misel Serbec-Hribarjeve opozicije sprejeta in da so bili govori te opozicije ovirani z medklici. Ta izgovor je seveda popolnoma prazen, ker občinski svet sploh še ni bil v položaju odklanjati ali pa sprejemati predloge te opozicije, ker se nobeno glasovanje sploh še vršilo ni. Medklici v debati pa so bili tako krotkega značaja, da je ljubljanski občinski svet v tem oziru pač vzorna parlamentarna korporacija. Izvzet je morda le incident na koncu predvčerajšnje nočne seje, ki pa je bil z županovo intervencijo korektno likvidiran. V ostalem pravi razlogi za postopanje Serbec-Hribarjeve opozicije niso ostali prikriti. V sijajnem odgovoru, ki ga je župan dr. Puc dal g. Serbecu in Hribarju, je povsem jasno razkril, da ima poskušena sabotaža delovanja občinskega sveta namen razuščiti sedanjo občinsko upravo, za kar je hotelo celo njega (župana) samega pridobiti. Županove navedbe sta spopolnila še občinska svetnika dr. Bohinjec in Likar, ki je posebno povdarjal, da bi Serbec-Hribarjeva skupina, če bi prišla na oblast, »spravila občino, njego gospodarstvo in prebivalstvo v še večje neprimlike.« Ogronna večina občinskih svetnikov je v ostalem povsem jasno pokazala, da noče imeti s sabotažno taktiko nobenega posla in so pri glasovanju združili svoje glasove za dobrobit občine pristaji vseh bivših ljubljanskih strank.

Včerajšnja debata je bila tudi sicer jako interesantna. Po otvoritvi seje je obč. svet. Rupnik energično zavrnil poskuse denuncijatorično eksploativni njegov medklici o oficirskih stanovanjih v mestnih hišah na kar sta občinska svetnika dr. Rožič in F. Uratnik zanimivo razpravljala o reorganizaciji občinske uprave. Na napad obč. svet. Hribarja na mestno uslužbenstvo, katerega organizacijo je očital sovjetske metode, je odgovorila Zveza magistratnih organizacij s protestnim pismom, ki ga je župan v celoti prečital

in ki je napravilo na ves občinski svet najboljše vtis.

Od nadaljnjih govornikov se je občinski svetnik Likozar bavil zlasti z relacijo med pretiranimi stanarini in nazadovanjem trgovine in obrti v Ljubljani, ter se je ogreval za ljubljansko šolstvo. Obč. svet. Rutar je ostro polemiziral proti izvajanju obč. svet. Ravniharja, ki je proglasil slovenskega delavca za manj vrednega.

V svojem velikem govoru je župan iskreno obrazložil občinskemu svetu težko finančno stanje mestne občine. Vladni komisar je mestno občino v 14 mesecih zadolžil tako, da se do danes ni našel izhod. Zapustil je za 43 milijonov neplačanih računov. Od njega sestavljeni proračun je bil popolnoma fiktiven in na tem trpi tudi letošnji proračun. Za neizpeljivo se je izkazala stanovanjsko-finančna akcija vladnega komisarja. Ker je komisar pri tramvaju prevzel obveznosti 10 milijonov za njega obnovitev, stane odkup tramvaja mesto 2 in pol milijona 12 in pol milijonov. Na očetek ing. Serbca, da se je prodalo obligacijsko posojilo, ne da bi se bilo točno izračunalo obrestno mero, je župan ugotovil, da so bančni strokovnjaki kupcijo proglasili za razmeram primerno, kar se pa obrestni tiče, je tudi prvi strokovnjaki niso mogli povsem točno izračunati. Nikakih tajnosti pri tem ni bilo med Maloželeznico družbo in občino, saj sedi v Maloželezniki družbi šest občinskih svetnikov in dva občinska uradnika. Razpravljajoč o delovanju svoječasne gerentskega sveta, je župan pokazal, kako plodonosno in korektno je bilo to delovanje in je izjavil, da se rad obveže plačati vsi škodo, ki jo je baje gerentski svet občini povzročil. Na koncu svojega govora je župan ostro, a zasluženo obračunal z obč. svet. Hribarjem, kateremu nasproti je povdarjal, da je bilo pred vojno lahko biti v Ljubljani župan, današnje naloge občine pa so mnogo večje in mnogo težavnejše in zlasti na socialno-političnem polju naravnost ogromne. Z ozirom na tendenco Hribarjevega proračunskega govora je župan ob živahnem odobravanju cele zbornice izjavil, da noče biti samo župan hišnih posestnikov temveč tudi župan zatiranih in ubogih. Po govorih obč. svet. dr. Bohinjec in Likarja, katerih prvi je iznesel idejo koncentracije kapitala jugoslovenskih mest, drugi pa je razpravljalo o socialno-političnih nalogah občine in potem ko je občinski svet. Rebek še toplo apeliral, da naj občinski svetniki združijo svoje moči v prosep ljubljanskega mesta, je župan ob četrti na 12. zaključil generalno debato ter je občinski svet soglasno sprejel prehod v podrobno razpravo.

Proračunska seja se danes ob 17. nadaljuje. Na dnevnem redu je specialna razprava o proračunu.

Tudi na Madžarskem prepovedane prvomajske proslave

Da bi ne motile italijanskega državnega podtajnika Grandija, ki tega dne poseti Budimpešto

Budimpešta, 24. aprila. »Magyar Ország« poroča, da je notranje ministrstvo odbilo prošnjo socialnih demokratov glede proslave 1. maja. Odklonitev se utemeljuje s tem, da bo 1. maja prisel v Budimpešto italijanski dr-

žavni podtajnik za zunanje zadeve Grandi. Njegovega svečanega sprejema v javnosti ne smejo motiti povesni sprevedi. Notranje ministrstvo pa je pripravljeno dovoliti zborovanja v zaprtih prostorih.

V Mehiko se vrača red in mir

Uporniki so razkropljeni in so večinoma pobežnili iz države. Branijo se le še manjši oddelki.

Mexico City, 24. aprila. Po dolgotrajnih bojih z uporniki se je sedaj položaj končno toliko vravnovesil, da je nastopila že skoro v vseh predelih mehiške države doba miru repariranja po upornikih povzročene škodi. Uporniška vojska je definitivno razbila in se branijo le še posamezni razkropljeni manjši oddelki upornikov, ki plenijo in požigajo. Večina upornikov je pobitih, ujetih, ranjenih ali pa so zbežali preko ameriške meje na teritorij Zedinjenih držav, kjer so jih ameriške čete razorožile in deportirale v posebna koncentracijska taborišča. Med njimi je tudi večina uporniških generalov. Med te likvidacijske borbe je pri-

štet tudi včerajšnja bitka med Jimenezem in Lareformo, kjer je padlo nad 110 upornikov in bilo ujetih okoli 2000. Sliha usoda je doletela tudi manjšo skupino upornikov, ki je poskušala priti preko sedla Pul-pito in pobežniti v Zedinjene države.

Volitve na Danskem

Kodani, 24. aprila. Danes se vrša v celji Dansk volitve v novi danski parlament. Ker je interes za ta volitve neobičajno velik, je pričakovati velike volilne udeležbe.

Ali so uradniki in delavci predobro plačani?

Zanimiva izjava uradnega zastopnika delavstva. — Odgovor na izjavljane obč. odborov dr. Ravniharja in Iv. Hribarja.

V razpravi o občinskem proračunu je na seji ljubljanskega občinskega sveta obč. odbornik dr. Ravnihar trdil, da so delavci v občinski službi prekomerno plačani in sorazmerno boljše kakor občinski uradniki, če imajo občinski odbornik Ivan Hribar, ki se je v splošnem pridružil njegovim izjavam, govoril o nekakih »uradniških sovjetih na mestnem magistratu«.

Na njuna izjava je na snočni seji občinskega sveta odgovoril tudi občinski odbornik G. Uratnik, ki je tajnik Delavske zbornice, uradno korporacije našega delavstva. Ker so njegova izjava v marsikakem oziru prav zaradi tega zanimiva, jih objavljamo v celoti. G. Uratnik je izjavil:

V tej zbornici je padla trditev, da je odklanjala baje neka večina v fin. odseku vse dobre predloge. Ta trditev ni bila točna. V finančnem odseku ni bilo stalne večine. Večina se je ustvarjala od slučaja do slučaja. Enkrat smo bili v manjšini eni, enkrat drugi. Kar se mene tiče, sem si skušal ustvariti v vsaki stvari svojo sodbo in zavzel po tem svoje stališče. Če povem, kakšna stališča sem zavzel v odseku do posameznih vprašanj, bom podal tudi svoje načelno stališče napram predloženemu proračunu.

V finančnem odseku se je enako kakor tukaj trdilo, da so uradniške in delavske plače previsoke. G. minister Hribar je trdil, da datira to predvsem iz dobe, ko se je zvezala konservativna katoliška stranka z socialistično-boljševskimi elementi, kar je moglo roditi samo zlo. Jaz sem se vprašal že v odseku: Ali so te in take trditve točne? Predno pokazem, da niso, naj se dotaknem metode pri primerjanju, kakor se je od druge strani večkrat tu uporabljala.

G. minister Hribar je primerjal predvojne številke s povojnimi na podlagi, da je enaka ena predvojna krona vredna 11 Din. Ker so se podražila živila kakor 1:16 Din, obkopa pa kakor 1:24, je jasno, da tako primerjanje ni objektivno in da bi zaslužilo očitke, da je demagoško.

Po podatkih, ki jih je sestavil g. prinarj dr. Gregorič, se je izdalo l. 1914 za osebne izdatke uradnikov 5.712.510 K. Valoriiziran v razmerju 1:16 znaša ta izdelek v l. 1922/23 — 8.5 milijonov dinarjev. Če upoštevamo, da je Ljubljana v tem času porasla v razmerju kakor 100:120, se zviša ta izdelek na 9 milijonov Din. Dejansko so znašale plače l. 1922/23 — 9.268.082. One so bile loraj valorizirane. To je bil greh, ki se je takrat napravil. Namesto, da bi to podčrtali, sem videl, da je velik del gospodov na desni, ki so bili sestaven del takratne večine, poskakal trditvi, da se je spravilo takrat občinsko gospodarstvo v nered.

Naj ugotovim, da so se plače takrat v celotnem efektu le pravico valorizirale, posamezne plače pa so ostale še pod predvojnim normalom. Od takrat so se uradniške plače v celotnem efektu sicer znatno zvišale, vendar je povprečna plača uradnika še danes le 80% predvojne.

Druge vprašanje, na katerega je bilo treba odgovoriti, je tole: Ali nima občina preveč uradnikov. Proučil sem to vprašanje le za mestni zaklad in sem ugotovil, Pragmatičnih uradnikov pri mestnem zakladu ni bilo nad predvojnim normalom. Pač pa zaposluje občina večje število pogodbenih uradnikov. V odseku v tem kratkem času nisimo mogli presoditi, ali je ta povšek stališča vsesokoz upravičen. Jasno pa nam je bilo, da je dovršila občina zadnja leta mnogo izrednih del, da ima upravljati velike nove premoženjske komplekse, da torej nek povšek ne bi bil nenaraven. Vendar pa ne bom trdil, da ni kje tudi preveč uradnikov. Vse to pa je treba natanko proučiti in šele potem napraviti konkretne ukrepe. Reorganizacije, ki bi jih ukrenili le predno smo stvar pogledali, bi vstvarili le nov kaos. Najodločnejše moram zavrniti trditve, ki so padale v finančnem odseku in tukaj o mestnih delavcih. Trdilo se je, da so mestni delavci z uradniki popolnoma izenačeni, da prejmejo po 3000 Din plače in druge take gorostasnosti. Ne razumijem mi je, kako morejo gospodje kaj takega trditvi, ko imajo pred seboj dejalijarn proračun, iz katerega je razvidno, da zaslužijo mestni delavci po 36, 42 Din na dan. Povprečna plača mestnega delavca je manjša kakor v naši rudarski industriji. Če so posamezniki, ki imajo večje plače, so to redki specializirani, ki so povsod bolj plačani, tudi če nimajo fakultetnega spričevala. Delavski pravilnik daje delavstvu le malo daljše odpovedne roke in pa zavarovanje, kakor ga določa zakon o zavarovanju delavstva. Če se govori pri tem položaju o mestnem delavstvu tako, kakor se je večkrat, mora zapustiti pri delavstvu najtežje vtise. Jaz pričakujem, da bodo našli ti napadi na mestno delavstvo tudi pri delavskih zastopnikih, ki sede na desni, ki vodijo večji del strokovno organiziranega mestnega delavstva, primeren odgovor.

Ko smo razpravljali o redukciji, bi se bil z gospodi, ki tudi kritizirajo proračun, lažje sporazumel, ko bi se znali postaviti na stališče, ki ga je razvil večerj dr. Ravnihar.

Naše prebivalstvo je silno naraslo, bolj kakor delovne prilike. Vsi poklici so prenapolnjeni. Če je opisoval večerj g. dr. Ravnihar težak položaj detajlnih trgovcev, naj jaz ne oporekam. Ta položaj pa ni težak radi davkov, ampak predvsem zato, ker je trgovcev preveč. Če bi pri tem položaju eni tretjini trgovcev ukazali, naj trgovine zapro, bi bilo to za ostali dve tretjini brez dvoma koristno. S stališča splošnosti, pa bi zaradi tega ne nastale nove vrednote, če bi delali dve tretjini intenzivneje, ena tretjina pa bila bresposelna in živeča od milosti.

Na tak način vrše v veliko škodo splošnosti racionalizacijo privatnega podjetja. Škodo od tega imajo javne ustanove. Zato

javne ustanove ne morejo na enak način svojega gospodarstva racionalizirati. Tako prizadevanja so danes sicer v zraku, a ne stavišnje nam jih v zgled, ker morajo končati s krahom. Tisti, ki žele, da se pri nas javni posli pravilno razvijajo, morajo to z vsem pogumom povedati. Želim, da bi imela mestna občina pri eventualnem redukciji osebja vse to pred očmi.

Prav pa ima kritika, ko kritizira neenakomerno najemnine v mestnih hišah. V tem ziru mora priti do pravičnega teneženja. Vendar mislim, da se ta regulacija, v kolikor se uradništva tiče, ne bo izvedla tako, da bi se stanarine v proračunu črtale, temveč tako, da se bodo določile najemnine za naturalna stanovanja.

G. minister Hribar je večerj dejal, da je zidala ljubljanska občina svoje hiše po dunajskem vzorcu. Na žalost, da jih ni. Dunajska občina je znala graditi svoje hiše po večini iz tekočega. Njena stanovanjska akcija je občinsko premoženje silno povečala. Ker je vedela, da je vojska ustvarila silna socijalna zla, da je pa ustvarila ob enem tudi sredstva za njih omiljenje.

Tudi pri nas bi se dala taka sredstva najti. Ko je započel vladni komisar gosp. Mencinger svojo stanovanjsko akcijo in šel za tem, da zbere iz prebivalstva sredstva za stanovanjsko akcijo, je šel po pravilni poti, samo da je računal preveč na dobro voljo.

Hiše v mestu, ki so se gradile pred vojno na dolg, so se med vojno razdružile. Samo regulativne hranilnice v Sloveniji so izposodile na hipoteke nad 400 milijonov dinarjev sedanje denarja. Vojna je dala te ogromne kapitale hišnim lastnikom lastnikom v last. Ti hočejo imeti sedaj obrestovan ta kapital, ki ni njihov, po visokih obrestih, izvirajo iz svojih hiš stranke in jih pošiljajo mestni občini, pri tem pa imajo njih zastopniki drzno čelo, da hočejo učiti občino dobrega gospodarstva.

Stavil sem predlog, da bi se obdavčili valutni dobički z 1½% nastalega dobička. Predlog je bil zelo skromen, a bi razdoli žil prezadolženo mestno občino za več milijonov, odnosno omogočil še nadaljevanje stavbe akcije.

Za ta predlog nisem našel pristanka. Denarja pa ni v delavskih in nameštenskih plačah, ki so mnogo nižje kot pred vojno, temveč v ogromni, po vojni povzročenih prenosih kapitala, ki se priklaga z zahtev po nezaljubljenih obrestih, obenem pa kriči: Držite tatu!

Prav posebno pa naj zavrnem še poskus, da bi se skušalo povpirati rame nepravilne predloge z avtoriteto Njegovega Velikanstva kralja. G. minister Hribar je nekoč lepo rekel, da se sme deliti v tem imenu samo pravica. Zato pri branjenju krivice ne smemo skrivati za tako visoke avtoritete. Gospode z desne bi prosil, da aplicirajo na svoje izjave mutatis mutandis veliko zapoved: Ne imenuj po nemarnem najvišjih imen!

Usmilite se nesrečnih barakarjev!

Ljubljana, 24. aprila.

Po prevratu je nastala na Kodeljevem nova stanovanjska kolonija. Nove hišice in vile so pričele rasti iz tal na vseh koncih in krajih, a najbolj je zazidana velika parcela na desni strani Ljubljanske takoj ob mostu dalje. Obširen kompleks po kmalu popolnoma zazidan in gotovo je, da bo to sčasoma eno najlepših ljubljanskih predmestij. Priznati je treba, da se Kodeljevo zadnje čase lepo razvija.

Med licnimi vilami stoji velika in masivna lesena baraka, ki je bila zgrajena še za časa pokojne Avstrije in ko v njeni okolici še ni bilo nobene zidane stavbe. Ta baraka je pa menda motila župana v Mostah in razmišljala je, kako bi jo odpravil. Lastnik barake je prejel te dni strižen nalog, da mora barako takoj izprazniti in jo najpозneje v 8 dneh podreti.

Tako se glasi njegov odlok in če bo obveljal, bo prihodnje dni na ulici devet strank, od katerih ima vsaka najmanj 4 do 6 otrok.

Baraka, ki jo je med vojno zgradila vojaška uprava, je masivno, še dobro ohranjeno dvonadstropno poslopje. Deloma je lesena, deloma zidana. Zunaj je sicer že nekoliko razpokana — saj stoji že 10 let — znotraj pa je še trdna in je v tem pogledu gotovo ena najsolidnejših in za stanovanje najbolj primerljivih barak na Kodeljevem. V baraki stanuje devet strank. Večinoma so to državni uslužbenci in siromašni delavci. Ki zaslužijo mesečno komaj 1000 Din. nekateri pa tedensko 150—200 Din.

Stanovanci barake so siromašni, vendar so pa njihova stanovanja snažna. Nobena stranka ne ve, kaj je dalo moččanskemu županu povod, da je odredil, naj se baraka v 8 dneh podre. Menda mu je na poti, ker stoji med vilami in kvartu estetično lice tega okraja. Drugega vzroka gotovo ni, kajti baraka je trdna in ni povoda, da bi jo podirali. Češ, da trohni. Prizadete stranke apelirajo na merodajne faktorje, naj to preprečijo. Kam naj gre devet družin s številnimi otroci, ko vlada tako pomikanje stanovanj in ko ne morejo plačevati visoke najemnine? Lastnik barake jim je naemnilo celo znižal. A zdaj jih hočejo vreči na cesto.

Kam naj se ti siromaki obrnejo, če bo županov odlok obveljal? Res je sicer, da baraka kvari estetično lice okraja, toda mnenja smo, da to še ni zadosten razlog, da bi vrgli na cesto 9 siromašnih strank. Če bi držal ta razlog, bi morali izprazniti in porušiti v mestu samem mnogo starih viš. Toda nikomur ne pride na misel podirati stare hiše, kajti dokler bo tako občutno pomikanje stanovanj, je dober vsak kotiček, samo da je človek pod streho. Prepričani smo, da bo to uvidel tudi moččanski župan in da ne bo znal zažene do skrajnosti. Že na primeritvenih socialni čut se upira misli, da bi vrgli na cesto 9 siromašnih strank, ko je tako težko dobiti stanovanja. Saj bi se prizadete stranke gotovo same rade izselile, če bi imele kam in če bi zmogle visoko najemnino. Apeliramo na moččanskega župana, naj podiranje barake odgodi, dokler prizadete stranke ne dobe primernega zavetišča.

čak, samo da je človek pod streho. Prepričani smo, da bo to uvidel tudi moččanski župan in da ne bo znal zažene do skrajnosti. Že na primeritvenih socialni čut se upira misli, da bi vrgli na cesto 9 siromašnih strank, ko je tako težko dobiti stanovanja. Saj bi se prizadete stranke gotovo same rade izselile, če bi imele kam in če bi zmogle visoko najemnino. Apeliramo na moččanskega župana, naj podiranje barake odgodi, dokler prizadete stranke ne dobe primernega zavetišča.

Besedo imajo naši čitatelji

Odpravite prometne ovire!

To je bil težak porod, da so zvarili in obelodanili neko skico ali načrt, kako mislijo modernizirati našo Zvezdo. Koliko je bilo že prekanja in uganibanja po časopisih, kaj da se hoče z našo Zvezdo začeti. Cemu ljudi begati, zakaj se niste upali takoj spopetka s skico na dan? To kaže neko trmo ali svojeglavost gotovih ali gotovega gospoda, kateri hoče v Ljubljani vse preobrniti. Svetujem, da se v bodoče v prvi vrsti lotite frančiškanskega mostu, ki bi ga bilo treba v smislu naša regulacije Ljubljanske razširiti, da ne bo tam taka gneča, osobito v dopoldanskih urah. To bi bilo nekaj bolj hvaležnega in nujnega in šele potem, če bomo imeli dovolj denarja, pridejo na vrsto drugi manj potrebni eksperimenti.

Pred moderniziranjem Zvezde si pa še ogledite hodnik na doljenjskem mostu. Poln je kotanj in ob deževnem vremenu moramo tam balancirati že luže kot smo morali še nedavno po Starem trgu. Menda od kar je bil most postavljen, se ni tam prav nič popravilo. Vodi naj se vedno pokaže pot, kam naj leče, ne pa zadrževali jo po hodnikih. Hodnik naj vedno visi, da se voda odteče! To je potrebno naglasiti, kajti na več krajih sredi mesta stoji luže na novih hodnikih. Blizu doljenjskega mostu pred Babičovo hišo ovirata dva kamna pri vzhodu promet, kajti postavljena sta tako, da pol pešpoti zapirata. Če bi se ta dva kamna odstranila, bi ta hiša prav nič ne izgubila na arhitektoniki. — Preden je stekla doljenjska železnica, še ni bila tako obširna ovira, a sedaj se je promet pešev tam najmanj podesetoril, a ta ovira še danes stoji. Pomislite samo, koliko žensk s provijantom hodi tu mimo v Ljubljano. Prosim torej da te prometne ovire odstranite, preden boste modernizirali Zvezdo. Saj to spada tudi v mestno občino ljubljansko in bi ne stalo toliko kakor Kongosni trg.

Kakšen bodi trg pred glavnim kolodvorom?

Slavno uredništvo!

Sicer ste že zaključili poglavje, ki ste ga otvorili javnosti, da izreče tudi svoje mnenje o preureditvi »Zvezde«, vendar je moj namen, izreči Vam svojo zahtevalno besedo v imenu tistih, ki so ne le s pravico kritike, temveč tudi iz tehničnih razlogov meščana, dakoplačevalca itd. zainteresirani, če podajo k predmetu svoje mišljenje.

Nikdo ne pričakuje, da mora mnenje posameznika ravno obveljati. Če pa je ideja zadržana, sproži lahko v nadaljnjem zdravem misli, ki zamore koristiti ne samo splošnosti, temveč celo strokovnjaku, ki na jo v okvirju možnosti in sredstev izpelje.

A slučaj »Zvezde« načne lahko tudi javno diskusijo o določitvi prostorov za projektirane spomenike. Kdo je bil n. pr. vprašan ob preureditvi tivoljskih nasadov in šetališč? Zgodilo se je. Morda dobro, morda bi se dalo bolje napraviti, a danes je nekaj novega tu in — mora biti dobro, če tudi bi se dalo v čem ugovarjati.

Že nekaj let se vleče tudi kača preureditve ljubljanskega glavnega kolodvora. Dosti je bilo že izraženih misli, ki pa so zašle na pesek le radi ogromnih stroškov.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani
DRAMA
Začetek ob 20.

Sreda, 24.: Pravkar izšlo. A. Cetrtek, 25.: Utopljena. Ljud. pred. pri zniž. cenah. Izen. Petek, 26.: zaprt. Sobota, 27.: Živi mrtvec. Časni in poslovljni večerj g. Rogoz. Izen. Nedelja, 28.: Bitka, premierski abonma.

OPERA.

Začetek ob pol 20.

Sreda, 24.: Grof Luksemburški. Gostuje g. H. Čič. C. Cetrtek, 25.: zaprt (generalka). Petek, 26.: Cigan baron, premijera. Premierski abonma. Gostuje g. Hribar. Sobota, 27.: zaprt. Nedelja, 28.: Cigan baron. Gostuje g. Hribar. Izen.

Koncert Zikovcev

Nasi zvesti prijatelji, g. R. Zika, H. Berger, L. Černy in Z. Zika, združeni v komorni godalni kvartet pod imenom »Zikav«, so priredili večerj, 22. t. m. v Filharmonični dvorani v vsakem oziru krasno upeli koncert. Na sporedu je bil česki klasič, sodobnih Mozarta in drugih znamenitih tedanjih glasbenikov Vavclav Pichl, s trodelnim godalnim kvartetom v d-duru, ki nosi vse karakteristične znake glasbene ustvarjanja klasične dobe. Pichl se zlasti v Českoslovaški še vedno mnogo igra in so imeli radioposlušalci večerj priliko slišati iz Prage tudi njegov Divertimento no flavto, gosli in čelo.

Istotako verno zrcalo sedanje glasbene dobe je godalni kvartet Josipa Mandića, ki

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz-Josefova« grenčica do urejenega delovanja želodca in črevesja. Glavni zastopnik modernega zdravstva za ženske so preizkusili, da »Franz-Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. Dobi se v vseh lekarnah drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Časni in poslovljni večerj prvaka ljubljanske drame g. Zvonimira Rogoz. V soboto, dne 27. t. m. se poslovi od ljubljanske gledališke publike g. Zvonimir Rogoz, ki je tekom svojega desetletnega delovanja v slovenski drami ustvaril toliko in tako močnih ljubavov, da nam ostanejo njegove kreacije v najboljšem in najlepšem spominu. Kot poslovljni predstavu si je izbral »Živega mrtveca«. Občinstvo, ki je vsakdar cenilo in spoštovalo delo g. Rogoz, mu bodez dvoma pokazalo tudi v soboto svojo hvaležnost in spoštovanje. Sobotna predstavu je izven gledališkega abonmaja.

Odlični gostje ljubljanske drame. V ponedeljek dne 29. t. m. gostujejo v ljubljanski drami trije nekvalifikirani Narodnega gledališča v dramu »Ami Christie«. Na ta večer interesanten večerj v našem gledališču prav posebno opozarjamo gledališko publiko in vse prijatelje velikega češkega naroda. Predstavu je izven abonmaja.

Banovec Svetozar, priljubljeni operni in koncertni pevec, ki zapuša prihodnje sezono Ljubljano, bo izjavil na svetnem koncertu v ponedeljek, dne 3. maja t. l. v Filharmonični dvorani v prvem delu došle še izjavno povedi neizjavljane nainovešče skladbe naših slovenskih skladateljev, drugi del pa bo obsegal najpomembnejše slovenske narodne pesmi.

Koncert Glasbene Matice. V petek, dne 3. maja 1929 bo eden največjih koncertov letošnje sezone. Ta dan nastopi celotni pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice in izjava med drugim privokrat v Ljubljani Gostujoče soliste: Dubravka, izmed mlajših skladateljev - Hrvatov je brez dvoma Gostov eden najkvalitetnejših in tudi eden najboljših. Pevski zbor, ki slika na koncertnem odru v Ljubljani prav mnogih orkestralnih komandov, ki se odlikujejo po izredno krepkem in zdravem ritmu ter pristnem ljubljanskem koloritu. Med drugim je Gostovce namahal scensko muziko za Gunduličovo dramo Dubravka, ki je bila že parkrat izjavljena v Zagrebu s največjim uspehom. Iz te scenske muzike je potem sestavljen in napisal solito pod naslovom »Dubravka« in v tej obliki se v Ljubljani solih prvič javno izjava. Zbor Glasbene Matice dirigira sedaj operni ravatelj g. Mirko Polić, m njegovo ime nam lačji, da bo tudi ta koncert v umetniškem oziru dovršen. Predpredala vsopad od četrta dalje v Matični knjižarni. Cene zmernne koncertne.

Bernsteinov »Tat« na Sentjakobskem odru. V soboto 27. in nedeljo 28. aprila ob 14. ur. zvečer vprizori Sentjakobski oder krasno uredelansko igrjo »Tat«. Delanje je silno napeto in doseže svoj višek koncem drugega dejanja v frontističnu ljubosumnosti med možem in ženo. Vsa igra je veliko opevanje ljubavi, ki ne pozna nikakih obzrov. — Pri predstavi sodelujejo gđ. Gorupova in Wirscheleva, ter gospodje Karus, Košak, Kunc, Moser in Petrovič. — Vstopnice se bodo dobile od četrta dalje v trgovini gosp. Miloša Kameničnika na Starem trgu. Sobotna predstavu je namenjena abonmentom in drugemu občinstvu, nedeljska pa je izven abonmaja.

Kako pa smo slišali, da se misli urediti Masarykova cesta? Bajz nastanejo 3 otoki ali otoci čestni peroni, obrobjenim s kamnitimi kockami. En peron od Dunajske do Miklošičeve, drugi od Miklošičeve do Kolodvorske in tretji od Kolodvorske skoraj do Resljeve ceste. Na srednjem otoku pa nameravajo postaviti nekaj obrobne drevesja, podzemsko stranišče, nadzemsko informacijsko pisarno, tramvajsko čakalnico, morda tudi bufet in, ne vem še kaj. Recimo, da so ti načrti že končnoveljavno sprejeti. Kaj nastane torej tik pred kolodvorom? Mala, če še tako lično in dragoceno sestavljena naselbina, ki mora na mah uničiti nam predprostora glede razsežnosti in efekt, ki ga mora imeti potnik od kolodvora.

Ali ne bi bilo bolj smoteno, da se postavijo te tu navedene nameravane gradbe na otok med Kolodvorsko in Resljevo cesto, srednji otok pa naj se docela umakne asfaltirani obsejni ploskvi, kjer naj magistrat diktra stojska tramvaja, avtomobilov in izvoščkov? Ali bi ne bila ta porazdelitev praktičnejša? In ponomi nai bi močne žarnice na visokih kandelabrih obsevale kolodvorski trg, ki bi bil v resnici v čast Ljubljani.

Prosim, da se da ta diskusija javnosti v presojo. Šele iz te debate nai izvoli mestni magistrat povzeti nadaljne smernice za definitivno gradnjo. Naj slavni magistrat ne zameri staremu ljubljancu teh par vrstic, ki pomenijo kritiko. Namen ni slab, tudi ne izživljajoč. Pač pa zamore dobri stvari samo koristiti. Če se prepreči se v zadnjem trenutku kaka spakendranost trga pred glavnim kolodvorom.

ga je po enkratnem slišanju in brez partituro težko točneje oceniti. Brez dvoma je številno in pozorno publiko najbolj ogrel Dvojak. — Zikovci so ves svoj program izvedli mojstrsko tako, da bi bila vsaka medla hvala o njihovem izjavljanju, sijajni tehnični dovršenosti posameznih umetnikov, kakor tudi celote in iskreni občutenosti prednašanja nekako odveč. Zeleni bi si jih vsako sezono vsaj dva trikrat, ker ni njihov nastop samo visokega umetniškega, temveč tudi eminentno važnega vzgojnega pomena za ves naš glasbeni naraščaj in vso glasbeno Ljubljano. —č.

Skoro neopazeno je večerj v »Unionu« priredil Narodni orkester oblastnega odbora Udruženja vojnih invalidov iz Beograda koncert, ki bi z izdatnejšo reklamo prav sigurno napolnil Union. Sicer mnogo tega, kar smo slišali, pravzaprav ne spada na koncertni oder, vendar pa je ves ta stiski, ali bolje slovensko-orientalsko-ciganski folklor zelo, zelo zanimiv in bi, koncertno, umetno obdelano, zmagal na vseh koncertih zapadne Evrope. Narodni orkester, sestojč iz godal, tamburšica, frul itd. pa ima tudi prav izvrstne pevce, med katerimi so se odlikovali s solonastopi n. pr. sopran, alt, tenor in bariton; zanimivo je bilo po slušati falsetista, kombinacije frule s harmoniko, na vijolini imitirano trobento itd. Publika je z velikim zanimanjem sledila vsem točkam ter izstila dodatek za dodatkom. Narodnemu orkestru bi želeli polno dvorano, toda žal, bila je skoro prazna. Na Čehoslovaško, kamor potujejo, bodo želi svirati in peveci gotovo prav velike uspehe. —č.

Koncert beogradskega narodnega orkestra

Nestroeva burka »Utopljena« se ponovno vprizori v ljubljanski drami v četrtek, 25. t. m. kot ljudska predstavu pri znižanih cenah.

Premijera drame »Bitka« se je morala iz tehničnih razlogov preseliti na nedeljo 28. t. m. Strauss: Cigan baron. Kakor že javljeno, pripravila ljubljanska opera vprizoriitev Straussove opere »Cigan baron«, ki spada med najzanimivejša dela operetne literature. Cigan baron je v pravem pomenu klasično delo, a procej nagiba že na opero stran. V operi nastopijo naše najbolje operetne moči, dirigira pa kapelnik g. Strinot. Premijera bo v petek, 26. t. m. za premierski abonma.

Časni in poslovljni večerj prvaka ljubljanske drame g. Zvonimira Rogoz. V soboto, dne 27. t. m. se poslovi od ljubljanske gledališke publike g. Zvonimir Rogoz, ki je tekom svojega desetletnega delovanja v slovenski drami ustvaril toliko in tako močnih ljubavov, da nam ostanejo njegove kreacije v najboljšem in najlepšem spominu. Kot poslovljni predstavu si je izbral »Živega mrtveca«. Občinstvo, ki je vsakdar cenilo in spoštovalo delo g. Rogoz, mu bodez dvoma pokazalo tudi v soboto svojo hvaležnost in spoštovanje. Sobotna predstavu je izven gledališkega abonmaja.

Odlični gostje ljubljanske drame. V ponedeljek dne 29. t. m. gostujejo v ljubljanski drami trije nekvalifikirani Narodnega gledališča v dramu »Ami Christie«. Na ta večer interesanten večerj v našem gledališču prav posebno opozarjamo gledališko publiko in vse prijatelje velikega češkega naroda. Predstavu je izven abonmaja.

Banovec Svetozar, priljubljeni operni in koncertni pevec, ki zapuša prihodnje sezono Ljubljano, bo izjavil na svetnem koncertu v ponedeljek, dne 3. maja t. l. v Filharmonični dvorani v prvem delu došle še izjavno povedi neizjavljane nainovešče skladbe naših slovenskih skladateljev, drugi del pa bo obsegal najpomembnejše slovenske narodne pesmi.

Koncert Glasbene Matice. V petek, dne 3. maja 1929 bo eden največjih koncertov letošnje sezone. Ta dan nastopi celotni pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice in izjava med drugim privokrat v Ljubljani Gostujoče soliste: Dubravka, izmed mlajših skladateljev - Hrvatov je brez dvoma Gostov eden najkvalitetnejših in tudi eden najboljših. Pevski zbor, ki slika na koncertnem odru v Ljubljani prav mnogih orkestralnih komandov, ki se odlikujejo po izredno krepkem in zdravem ritmu ter pristnem ljubljanskem koloritu. Med drugim je Gostovce namahal scensko muziko za Gunduličovo dramo Dubravka, ki je bila že parkrat izjavljena v Zagrebu s največjim uspehom. Iz te scenske muzike je potem sestavljen in napisal solito pod naslovom »Dubravka« in v tej obliki se v Ljubljani solih prvič javno izjava. Zbor Glasbene Matice dirigira sedaj operni ravatelj g. Mirko Polić, m njegovo ime nam lačji, da bo tudi ta koncert v umetniškem oziru dovršen. Predpredala vsopad od četrta dalje v Matični knjižarni. Cene zmernne koncertne.

Bernsteinov »Tat« na Sentjakobskem odru. V soboto 27. in nedeljo 28. aprila ob 14. ur. zvečer vprizori Sentjakobski oder krasno uredelansko igrjo »Tat«. Delanje je silno napeto in doseže svoj višek koncem drugega dejanja v frontističnu ljubosumnosti med možem in ženo. Vsa igra je veliko opevanje ljubavi, ki ne pozna nikakih obzrov. — Pri predstavi sodelujejo gđ. Gorupova in Wirscheleva, ter gospodje Karus, Košak, Kunc, Moser in Petrovič. — Vstopnice se bodo dobile od četrta dalje v trgovini gosp. Miloša Kameničnika na Starem trgu. Sobotna predstavu je namenjena abonmentom in drugemu občinstvu, nedeljska pa je izven abonmaja.

Kako pa smo slišali, da se misli urediti Masarykova cesta? Bajz nastanejo 3 otoki ali otoci čestni peroni, obrobjenim s kamnitimi kockami. En peron od Dunajske do Miklošičeve, drugi od Miklošičeve do Kolodvorske in tretji od Kolodvorske skoraj do Resljeve ceste. Na srednjem otoku pa nameravajo postaviti nekaj obrobne drevesja, podzemsko stranišče, nadzemsko informacijsko pisarno, tramvajsko čakalnico, morda tudi bufet in, ne vem še kaj. Recimo, da so ti načrti že končnoveljavno sprejeti. Kaj nastane torej tik pred kolodvorom? Mala, če še tako lično in dragoceno sestavljena naselbina, ki mora na mah uničiti nam predprostora glede razsežnosti in efekt, ki ga mora imeti potnik od kolodvora.

Ali ne bi bilo bolj smoteno, da se postavijo te tu navedene nameravane gradbe na otok med Kolodvorsko in Resljevo cesto, srednji otok pa naj se docela umakne asfaltirani obsejni ploskvi, kjer naj magistrat diktra stojska tramvaja, avtomobilov in izvoščkov? Ali bi ne bila ta porazdelitev praktičnejša? In ponomi nai bi močne žarnice na visokih kandelabrih obsevale kolodvorski trg, ki bi bil v resnici v čast Ljubljani.

Prosim, da se da ta diskusija javnosti v presojo. Šele iz te debate nai izvoli mestni magistrat povzeti nadaljne smernice za definitivno gradnjo. Naj slavni magistrat ne zameri staremu ljubljancu teh par vrstic, ki pomenijo kritiko. Namen ni slab, tudi ne izživljajoč. Pač pa zamore dobri stvari samo koristiti. Če se prepreči se v zadnjem trenutku kaka spakendranost trga pred glavnim kolodvorom.

ga je po enkratnem slišanju in brez partituro težko točneje oceniti. Brez dvoma je številno in pozorno publiko najbolj ogrel Dvojak. — Zikovci so ves svoj program izvedli mojstrsko tako, da bi bila vsaka medla hvala o njihovem izjavljanju, sijajni tehnični dovršenosti posameznih umetnikov, kakor tudi celote in iskreni občutenosti prednašanja nekako odveč. Zeleni bi si jih vsako sezono vsaj dva trikrat, ker ni njihov nastop samo visokega umetniškega, temveč tudi eminentno važnega vzgojnega pomena za ves naš glasbeni naraščaj in vso glasbeno Ljubljano. —č.

Skoro neopazeno je večerj v »Unionu« priredil Narodni orkester oblastnega odbora Udruženja vojnih invalidov iz Beograda koncert, ki bi z izdatnejšo reklamo prav sigurno napolnil Union. Sicer mnogo tega, kar smo slišali, pravzaprav ne spada na koncertni oder, vendar pa je ves ta stiski, ali bolje slovensko-orientalsko-ciganski folklor zelo, zelo zanimiv in bi, koncertno, umetno obdelano, zmagal na vseh koncertih zapadne Evrope. Narodni orkester, sestojč iz godal, tamburšica, frul itd. pa ima tudi prav izvrstne pevce, med katerimi so se odlikovali s solon

Dnevne vesti.

— **G. veliki župan dr. Vodopivec** se je vrnil z dopusta in zopet uraduje. Stranke sprejema kakor popreje ob torkih in petkih.

— **General Syrový novemu načelniku našega generalštaba.** Načelnik generalštaba češkoslovaške armade general Syrový je poslal novemu načelniku našega generalštaba Milanu Milovanoviću pozdravno brzojavko, glasečo se: V svojem in v imenu češkoslovaške armade vas pozdravljam kot novega načelnika generalnega štaba bratske jugoslovanske armade, s katero nas veže spomin na slavno skupno borbo in zavest, da imamo skupne naloge pri ohranitvi miru. Trdno sem prepričan, da se bodo z vašo pomočjo tudi v bodoče vzdrževali in pospeševali med obema armadama prijateljski stiki, katerim so posvečali vaši predniki toliko pozornosti.

— **Promocija.** Danes opoldne je bil promoviran na ljubljanski univerzi abs. pravnik g. Franc Leskovic iz Ljubljane za doktorja prava. Čestitamo!

— **Nemški avtomobilisti v Crikvenici.** Danes so prišli v Crikvenico nemški avtomobilisti, ki ostanejo v tem priobaljenem kopališču ves dan. Pevsko društvo »Zora« iz Karlova je priredilo nemškim gostom na čast koncert.

— **Naša emigracija v februarju.** Po podatkih Izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je izselilo v februarju iz naše države 1145 izselencev ali 574 manj, nego v februarju lanskega leta. Od 1. januarja do konca februarja je znašalo število izselencev 2179 ali 732 manj, nego v prvih dveh mesecih lanskega leta. Iz Hrvatske in Slavonije je šlo 314 izselencev, iz Voivodine 310, iz Dalmacije 300, iz Slovenije 95, iz Bosne in Hercegovine 70, iz Srbije 47, iz Črne gore 12. Od teh je bilo 67% poljedelcev, v Argentini jih je šlo 562, v Zedinjene države 212, v Kanado 186, v Urugvaj 74, v Brazilijo 51 itd. Vrnilo se jih je v februarju 202, od 1. januarja do konca februarja pa 572. Lani se jih je vrnilo v prvih dveh mesecih 470.

— **Za zaščito naših delavcev v Franciji in Holandski.** Vlada namerava v kratkem sprostiti vprašanje konvencije o zaščiti naših delavcev v Franciji in Holandski. V Franciji je okoli 30.000 naših delavcev, na Holandskem pa 3000.

— **Otvoritev telefona Petrovčev.** Dne 9. aprila t. l. je bila pri pošti Petrovčev otvorjena javna telefonska govornica.

— **Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana** obvešča vse svoje članke, da je stavila pod zaporo razpisnatečaj za izdelavo generalnega idejnega načrta za internat in gimnazijo v Novem Sadu, in sicer radi nepravilno sestavljene ocenjevalne komisije in prekratkega roka za vložitev projektov.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti« št. 42 z dne 22. III. objavlja pravilnik o poslovanju računovodskih oddelkov finančnih direktorij in o računovodstveno-balagajniškem poslovanju dotičnih uprav.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo v vseh krajih naše države oblačno in deževno. Največ dežja so imeli v Splitu. Maksimalna temperatura je znašala v Skoplju 19, v Splitu 16, v Beogradu 11, v Zagrebu 7, v Mariboru 6, v Ljubljani 5,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760 mm, temperatura je znašala 4 stopinje.

— **Samomor 70letnega starca.** Iz Osijeka poročajo o nenavadnem samomoru v Kapucinski ulici, ki je vzbudil veliko pozornost zlasti med obrtniki. 70letnega obrtnika Josipa Böhma, ki ima delavnico v Kapucinski ulici, so našli včeraj v stranišču obešenega. Starca je prezezel vrv na travertno ter pokleknil na stol. Ko si je zadržal vrv okoli vratu, je spodenel stol in obvisel. Našel ga je neki delavec, ki je takoj obvestil policijo. Starčeva tragična smrt je vzbudila sočutje posebno med osiškimi obrtniki, kajti Böhm je bil najstarejši obrtnik v mestu in splošno priljubljen. V smrt so ga gnale družinske razmere.

— **Razprava proti Nemcem iz Beške.** V Osijeku se nadaljuje razprava proti 11 Nemcem iz Beške, ki jih je državni pravdnik obtožil, da so med vojno denuncirali Srbe, od katerih je bilo 6 takol ustreljenih, okoli 50 so jih pa internirali v petrovčevski trdnjavi. Zagovorniki so zahtevali, naj se zaslusijo nove priče in naj se razprava preloži. Sodišče je ugodilo in bo povabilo še nekatere priče med temi tudi nekoga generala, ki biva sedaj v Lincu in je bil med vojno poveljnik v Petrovaradinu. Če se te priče ne odzovejo, se bo vršila prihodnja razprava brez njih.

— **Cigani ukradi otroka.** Iz Mostarja poročajo, da je pred dnevi izginila iz hiše seljaka Sulejmana Korkana iz vasi Jasenice 20mesčna deklica. Vsa vas je bila razburjena, ko se je zvedelo, da je dete izginilo in sum je padel takoj na cigane. Orožnikom so pomagali iskati ukradeno dete tudi vsi vaščani, toda brez uspeha. Ker je v bližini vasi reka, so ribiči preiskali z mrežami vodo, misleč, da je dete utonilo. Toda dete niso našli. Cigane, ki so dan prej šli skozi vas, vaščani se vedno zasledujejo. Orožniki so obvestili vse okoliške postaje o drzni tatvini otroka.

— **Tajna smrt podporočnika Starčevića.** Poročajo smo o nenadni smrti podporočnika Starčevića, ki si je v Mostarju v vojašnici poznal krogo v glavo. Pravi vzrok njegove smrti bo menda za vedno nepojasnjen. Sprva se je mislilo, da se je ustrelil zaradi nekakega dekleta, ki je zavračalo njegovo ljubezen. To pa ni res. Včeraj so truplo podporočnika Starčevića odpeljali v Novi Sad, kjer bo pokopano.

— **Umor gozdnega čuvarja.** V bližini vasi Trompoljevi pri Osijeku so pred dnevi našli truplo nekakega moškega. Ugotovili so, da je to gozdni čuvaj Janko Bučko, ki je bil umorjen. Nekdo ga je ustrelil. Krogi mu je šla skozi glavo. Truplo je ležalo v goz-

du dolgo, ker je začelo že razpadati. Orožniki so bili o umoru takoj obveščeni in sedaj iščejo morilca. V žepu gozdnega čuvarja so našli denarnico z 2000 Din. Ki jih je Bučko dobil, da izplača delavce. Ker ni bil oropan, se zdi, da gre osvečo. Policijski pes sledu ni več našel, ker je zadnje dni močno deževalo.

— **Ljubavna tragedija.** Premožni kmet-ski fant Peter Krön iz neke vasi pri Zemunu je bil do ušes zaljubljen v Ano Vlater, rejenko posestnika Jurija Himešbaha. Ana pa ni hotela o fantu ničesar slišati. Temveč se je nedavno zaročila z drugim fantom iz sosedne vasi. Kröga je to tako potrla, da je Ani in njenemu zaročenku zagrozil, da bo oba ubil. Ana se je fanta izogibala, kolikor je mogla. Pred dnevi je pa Krög srečal Ano in njenega zaročenca na cesti. Začel se je z njo prepirati, da se je ona zaročila. Ana se je od strahu zgrudila na tla. Fant je mislil, da jo je smrtno zadel, zbežal je k nekemu prijatelju in mu povedal, kaj je storil. Rekel je tudi, da se hoče sam javiti sodišču. Pozneje si je pa premislil. Šel je domov ter si pognal krogo v glavo.

— **Razbojnik Krstović pred sodniki.** V Prokuplju je začela razprava proti razbojniku Milosavu Krstoviću iz Svraca. Krstović je eden najkrvoločnejših roparjev, ki jih pozna srbska kriminalna kronika. Poslednja junaškega in neustrašenega se je ropar izkazal v topliki vstaji. L. 1919 mu je umrl oče in Krstović je prevzel kmetijo. Toda ni dolgo ostal pri kmetovanju, prodal je kmetijo svojemu stricu. Krstović je denar kmalu zapil v veselje družbi, po tem je pa prišel k stricu in zahteval, naj mu vrne kmetijo. Ker se mu je stric samo smejal, je Krstović neke noči vrgel bombo v hišo in po čudnem naključju je ostal stric nepoškodovan. Krstović je nato pobegnil v gozd. Preživljal se je s tatvinami in ropi. L. 1921 so ga orožniki ujeli in prišel je pred sodnike ter bil obsojen zaradi poskusnega umora na 10 let težke ječe. Čez 3 leta je pa pobegnil iz zaporov in gore. Postal je strah in trepet Toplice in okolice. Osvetil se je vsem, ki so pričevali proti njemu. Pomoril je več kmetov in oropal njihove hiše. Ljudstvo ga je imenovalo samo »gorški car«. V vasi Plonik ga je končno doletela usoda. Ropar se je skrčil v hišo nekakega uglednega kmeta. Obvestili so orožnike, ki so prišli in ga presenetili. Ropar se je udal, ne da bi se branil. Izročili so ga sodišču. Sedež je tri leta v preiskovalnem zaporu. Med tem je sodišče zbiralo podatke o njegovih grozodejstvih. Obtožnica ga dolži, da je umoril 5 seljakov, izvršil 17 roparskih napadov in druge številne delikte. Zasebnih obtožbencev je 30, prič je pa povabljenih nad 150.

— **Poskušeno razbojništvo.** Pred dnevi je napadlo več delavcev pod vodstvom delavca Kondića in Stuparja pisarno parne žage v Petrovi gorji pri Vojnici. Napad so delavci izvršili z namenom, da oropajo blaginjo. Upravnik podjetja in blaginjski sta se postavila razbojnikom v bran. Razbojniki so vdrli v stanovanje in pisarno oboroženi z noži in samokresi. Ranjen je bil neki uradnik v pisarni. Napadli so zbežali. Se isti dan so jih polovili orožniki iz Virginmosta posebno izkazali. Pred tedni so že polovili znano razbojniško tolpo Joce Oreščanina, ki se nahaja sedaj v zaporu v Petrinjah.

— **Fotoparate kupite najbolje pri FR. P. ZAJEC optik.** Ljubljana, Stari trg 9.

Iz Ljubljane

— **Prof. Vedral na zadnji poti.** Včeraj ob 16. so prepeljali zemsko ostanke pokojnega prof. Vedrala izpred mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Pred mrtvašnico je pevski zbor Glasbene Matice zapel žalostni »Vigred se povrne«. Matični orkester pa je svojemu dragemu tovarišu in učitelju zadnjič zaigral v slovo. Pogreba so se udeležili številni pokopniki rojaki, znanci in prijatelji.

— **Avtozvezda zvezda Ljubljane** s Stepanjo vasio in Zadorom obstoja od 6. t. m. a z njo vlada danes splošna nezadovoljnost. Avtozvezda vozi brez reda in nikdar nič ne ve, kdaj pride in kdaj odide. Tako se šolarji, dijaki, uradniki in delavci ne morejo nikoli zvesti na ta avtozvezda ter morajo ali hoditi peš ali pa celo zamujati. Zdi se, da pri tej avtozvezdi zvezi ni pravega gospodarja, ki bi nadziral uslužbenstvo avtozvezde. Voz se ustavlja kjerkoli, uslužbenec izstopa ter kramljava po cesti, avtozvezda pa stoji in potniki morajo čakati, kdaj se šoferju vzljudi, da počene iznova. Nikjer niso s tablicami označene postaje in določene niso ure odhoda in prihoda. Vse je odvisno od samovolje šoferjeve. Naj se torej energično napravi red!

— **Zopet senzacija z Ito Rino.** Komaj se je poglobilo ozorčenje, ki ga je vzbudila zrna afera med našo prvo filmsko igralko Ito Rino in ljubljanskim poročevalcem beograjskega »Vremena« g. Ambrožem, že si je menda isti poročevalac izmislil novo senzacijo o Ito Rini. Pred dnevi smo poročali, da se je polajval v Rožni dolini pobal, ki razbija šipe na oknih. Te neokusno šalo neznanega zlikovca je porabil ljubljanski poročevalac zagrebških in beograjskih listov, da je spravil Ito Rino v zvezo z nekakim vampirjem, ki baje straši prebivalce Rožne doline tako, da so organizirali čete meščanske straže, ker se razbijanje šip ponavlja noč za nočjo. Mnenja smo, da je že dovolj senzacija in bedastih izmišljotin o Ito Rini, ki naj bi jo pustili gotovi gospodje pri miru. Če nimajo poročati kaj drugega, naj raje molče. Čudimo se, da zagrebški in beograjski listi sploh priobčujejo take gorostasne bedastoče.

— **Pri javni borzi dela v Ljubljani** je v času od 14. do 20. aprila 1929 iskalo dela 1211 moških in 841 žensk, skupaj 1552 brezposelnih. Prostih mest je bilo 217 moških in 15 žensk, skupaj 232. Po-

aredovanj se je izvršilo 108 moških in 9 žensk, skupaj 117. Odpotovalo je 11 moških odpadlo pa je 16 moških in 40 žensk, skupaj 56 brezposelnih. Delo išče: moški: 3 manipulanti za lesno stroko, 1 elekton, 23 steklarjev, 23 kovačev, 10 železostugarjev-livarjev, 3 zlatarji, 37 stroj. ključavničarjev, 78 mizarjev, 25 stavb. ključavničarjev, 4 urarji, 14 elektromonterjev, 7 kolarjev, 3 puškarji, 8 žagarjev, 4 sodarji, 5 tapetnikov, 33 krojačev, 7 usnarjev, 9 brivcev, 5 sedlarjev, 7 knjigovozov, 1 brusar za orodje, 11 kleparjev, 1 zobotehnik, 1 stroj. risar, 1 elektrotehničar, 1 pletar, 12 natakarjev, 1 predilec, 2 tkalci, 61 čevljarjev, 3 klobučarji, 1 krzovar, 1 modicar, 14 mesarjev, 34 pekov, 5 mlinarjev, 36 trgov. pomočnikov, 36 blapcev, 9 gozd. delavcev, 150 navad. delavcev, 20 pom. delavcev, 15 avtomobanikov, 21 pisar. slug, 7 šoferjev, 18 strojnikov, kurjačev, 1 dimnikar, 33 zidarjev, 25 tesarjev, 1 krovce, 2 vod. inštalaterja, 2 laboranta kemije, 6 knjigovodij, 5 zaseb. uradnikov, 14 piekarjev in soboslikarjev, 9 vajencev; ženske: 10 pisar. moči, 1 kontoristinja, 6 prodajalk, 6 natakaric, 11 šivilj, 1 šivilja perila, 8 šivilj za slavnike, 1 modistinja, 1 frizerka, 1 črkoškarica, 56 tovar. delavk, 44 dinaric, 9 kuharic, 2 sobarici, 46 služkinj, 10 postrežnic, 2 vajenki. Delo je na razpolago: moški: 8 hlpec, 1 vrtnarju, 17 kamnosekom, 15 kamnolomcem, 1 pomoč. moči za pilarno, 11 železostugarjem, 5 ključavničarjem za šnite in blance, 10 ključavničarjem-frezerjem, 3 kleparjem, 1 mod. mizarju, 1 žagarju, 1 mlinarju, 2 rezbar. pomočnikom, 2 ličarjem, 2 usnarjem, 1 ličarju za najfinejše delo, 1 usnarju, 1 bakrokotlarju, 6 čevljarjem, 2 krojačema, 2 kroj. prikojevalcem, 39 gozd. delavcem, 1 zobotehniku, 1 del. za gospod. delo, 19 tosačev, 37 zidarjev, 3 pleskarjem in soboslikarjem, 1 bolniškim strožnikom, 4 fasad. zidarjem, 2 tesarima, 1 stroj. ključavničarju, 2 železostugarjema, 6 navad. delavcem, 1 železostavljarju, 1 električarju, 1 čevljar. šteparju, 5 vajencev; ženskam: 1 tamburirarici, 1 pletilki, 4 služkinj, 1 kmečki dekli.

— **Iz Seznam izgubljenih predmetov.** prijavljenih policijski direktorij v Ljubljani v času od 1. do 15. aprila: 250 Din. 100 Din. 1 listnica, v njej 600 Din. in razne listine, glaseče se na ime Omahen Jožef, 1 listnica, v njej 350 Din. in nekaj vizitk, glasečih se na ime Škofic Niko in nekaj slik, 1 listnica s 180 Din., 1 ročna torbica, v njej 40 Din. in 1 recept dr. Dereanija, 1 žepni robec, 1 listek in 1 zavitek bonbonov, 1 torbica s 140 Din. 1 torbica, v njej 70 Din. 1 malo ozgledalce, 1 ključ in žepni robec, 1 srebrna ženska ura, 1 briljantni nahan z 2 briljantoma, 1 zlata vežica s srebrnim obeskom, 1 ruta z rdečimi pikami, 1 kolonska zračna sesalica, 1 režijska železn. ležimacija na ime Černe Mirko; 1 pes-doberman, nosi znamko občine Vič št. 36 ali 37. 1 očala s košenim okvirjem.

— **Iz Seznam najdenih predmetov.** prijavljenih pri policijski direktorij v Ljubljani, v času od 1. do 15. aprila: 4 bankovci po 100 Din., 20 Din. 1 denarnica s 56 Din. 1 listnica, v njej 2 voljaški svetinji in dekret o vojaškem odlikovanju, glaseč se na ime: Bučević Peter, 1 zlata zapesna veržica, 1 niklasta moška ura z double veržico, 1 srebrna damska zapesna ura, 1 ital. srebrni novc za 20 lir, 1 konjska odeja, 4 ključi, 1 očala, 1 aktovka, 1 zračna sesalica, 1 ustnik godalnega instrumenta in 1 moški klobuk. — V železniških vozovih so bili najdeni sledeči predmeti: 5 palic, 13 dežnikov, 4 klobuki, 1 rdeč robec, 1 damska čepica, 1 doza iz pločevine, 2 para damskih rokavic, 1 sekira, 1 pasji nagobčnik, 2 damska slavnika, 1 črna suknja, 2 otroški obleki, 2 ovratna sala, 1 čepica, 1 zavitek električne žice, 1 jermen, 1 kolonsa sesalica, 1 zavitek, v njem 1 srcaja in 1 kravata, 21 jaje, 1 par galoš, 1 aktovka v šolskimi knjigami, 2 voljaški kovčega, 1 zavitek žične mreže, 1 konjska uzda, 1 slika z okvirjem, 10 žarnic, 1 cementna plošča, 1 damska torbica, 1 par damskih čevljev in nekaj izolirnih cevi.

— **Prodaja konjskega gnola** se bo vršila potom ustmene licitacije dne 4. maja pri komandi 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani, Bleiweisova cesta 3. Pogoj so na vpogled pri isti komandi.

— **Iz Občni zbor »Ženskega Pokreta«** se vrši z običajnim dnevnim redom v četrtek, 25. t. m., ob 20. v damski sobi kavarne Emona.

Iz Trbovelj

— **Ze zopet pretep.** V nedeljo zvečer so pili v gostilni Sušnik domači fantje, med njimi Bostin in Smodič. Mirno so se zabavali, dokler niso stopili v gostilno še delavci, ki so zaposleni pri napeljevanju vodovoda na separaciji in sicer Jančar Filip, doma iz Kamnika in Jančar Alojzij ter Marolt Ivan oba iz Ljubljane. Med domačimi fanti in delavci je prišlo do prepira in pretepa. Gostilničar g. Sušnik je hotel miriti, toda zaman. Bostin je dobil smrtno nevaren sunek z nožem med rebra, gostilničar Sušnik pa, ki je miril, tudi smrtno nevaren sunek v hrbet, dočim je bil Smodič le lažje ranjen. Težko ranjenega Bostina so prepeljali v rudniško bolnico, g. Sušnik in pa Smodič se zdravita doma. Žandarmerija je oba Jančarja in Marolta oddala v sodne zapore v Laškem.

— **Samomor.** V vlakcu se je ustrelil med postajama Hrastnik in Trbovlje 31letni rudar Kišek Alojzij. Zaposlen je bil pri rudniku v Hrastniku, kjer je zaslužit do 40 Din dnevno. Ker pa je moral poleg svoje družine skrbeti še tudi za nezakonske otroke, s tem zaslužkom ni mogel živeti. Pri rudniku je odpravdal delo ter se odpravil z vlakom proti Trbovljam. Sredi vožnje je stopil k oknu, se nagnil skozi okno in si pognal krogo v glavo. Samokres je padel na prago, sam pa se je vrnil vznak nazaj v voz, kjer je takoj izdihnil. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Trbovljah.

Kako določimo datum velike noči

Prvo formulo za določanje velike noči je sestavil slavni matematik Gauss. — Cerkveni očetje so napravili v tem pogledu zmešnjavo. — Najenostavnejša formula.

Pred veliko nočjo smo poročali, da je sinod pravoslavne cerkve v Bukarešti sklenil odpraviti 14-dnevno razliko med veliko nočjo po gregorijanskem in pravoslavnem koledarju tako, da so praznovali letos prvič po 347 letih veliko noč 31. aprila tudi v Jeruzalemu. Prvotna razlika med veliko nočjo po gregorijanski reformi iz l. 1582 in po ortodoksni cerkvi, ki je ohranila delitev leta na dneve po sistemu iz dobe Julija Cezarja, je znašala samo 4 dni, toda tekom stoletij je narasla na sedanjih 14 dni. Zdi si prižadeva tudi Društvo narodov, da pride do enotnega koledarja, v katerem bi padli tudi vsi glavni prazniki na isti letni čas. Za enoten koledar se poteguje zlasti trgovski in industrijski svet, toda rimska kurija še ni pokazala dobre volje za toli potrebno reformo koledarja.

Zaenkrat ostane torej vse pri starem. Pravilo, po katerem se dajo velikončni prazniki vnaprej določiti, je formula, ki jo je sestavil eden največjih matematikov vseh časov Gauss. Potreben je bil pravi geni, da spravi tako komplicirano zadevo v tako enostavno formulo. Po Gaussovem sistemu je treba deliti leto, v katerem hočemo določiti veliko noč, po vrsti z 19, 4 in 7 in si vedno zabeležiti ostanek. Nato se deli 19-kratni prvi ostanek, povečan za 24 s 30 in ostanek se zabeleži. Dalje se deli dvakratni ostanek, ki nastane pri delitvi s 4 in povečan za 4 kratnim ostankom, nastalim pri delitvi s 7 in povečanim s šestkratnim ostankom, deljenim s 30 in povečanim s 5 deli s 7. Svota zadnjih dveh ostankov kaže, na kateri dan po 22. aprilu pade velika noč tistega leta.

Ta kratek pregled, ki ga pojasnimo s praktičnim primerom, pa nikakor ne kaže, kako velike težave je moral Gauss premagati, predno se mu je posrečilo sestaviti formulo. Prištejani številki 24 in 5 veljata samo za naše in naslednje stoletje. Drugače se pa izpreminja določenie velike noči po določeni tabeli. Julijanski koledar je imel zaradi svoje pomanjkljive točnosti to prednost, da se je dal zadnji del formule lahko izračunati, ker so bila pripadajoča številka, ki jih je treba prišteti, določene veličine. Za leto 1929 se določijo velika noč po Gaussovi formuli takole:

1929 : 19 ostane 10
1929 : 4 » 1
1929 : 7 » 4
(19×10+24) : 30 » 4
(2×1+4×4+6×4+5) : 7 » 5

Velika noč je torej padla na 4+5=9 po 22. marca, to je 21. marca. Za prihodnje leto lahko izračuna datum velike noči vsak čitatelj sam in se prepriča, da je ta formula pravilna. Gaussova formula ima na dve izjemi. Če bi dal račun datum 26. aprila, je treba za ta dan postaviti 19. aprila. Če pa pridemo na podlagi Gaussove formule do datuma 25. aprila, je pravilni datum 28. aprila. Če je prvi ostanek večji od 10 in če znaša četrty ostanek 28, iz teh izjem je najbolje razvidno, kakšno zmešnjavo so napravili cerkveni očetje, ko so na cerkvenem koncilu v Niceji l. 325 sklenili, da naj pade velika noč vsako leto na prvo nedeljo po prvi pomladanski polni luni. To bi bilo dobro, če bi bila Gaussova formula že takrat na razpolago. Toda Gaussova formula je zagledala luč sveta šele l. 1800 in ves srednji in novi vek ni preostajalo drugega, nego določiti veliko noč tako, da se je čakalo na prvo pomladansko polno luno ali pa, da se je določila kar tako približno, pri čemur so bile pomote neizogibne. Ni dvoma, da tudi po nicejskem koncilu velika noč ni padla vedno na pravo nedeljo.

Toda tudi slavni Gauss ni pregledal te komplicirane zadeve popolnoma jasno, da bi podal najenostavnejšo rešitev zagonetke lahkega in naglega določanja velike noči. Njegovo formulo je izpopolnil nemški zvezdoslovec Hartmann, ki je bil kakor Gauss svojčas ravnatelj zvezdarne v Göttingenu. Po Hartmanovi metodi se računa datum velike noči takole:

1929 : 19 ostane 10
1929 : 4 kvocijent 482
(204-11×10) : 30 ostane 4
(1929+482+4-13) : 7 » 1

Razlika med 3. in 4. ostankom kaže, na kateri dan pred ali po 28. aprilu pade velikončna nedelja. Po tem računu pade velikončna nedelja na 4-1=3. dan po 28. marca, to je na 31. marc. Pod gotovimi pogoji se številki 204 in 13 menjata za edenico. Hartmannova metoda Gaussove formule ni posebno poenostavila. Namesto petkratnega deljenja je potrebno samo štirikratno. Na oba načina dobimo točen račun. Zakaj je treba rabiti številki 904, 13 in druga v Gaussovi formuli, bi bilo treba na dolgo in široko pojasnjevati in bi čitateljev ne zanimalo.

Velika noč se pa da določiti tudi na sledeči enostavnejši način: Zapišemo si, da pade vedno na prvo nedeljo po prvi pomladanski polni luni, ki nastane po 21. marca. Poznatji moramo tako zvane enakte (starost lune) do 1. januarja od mlaja. Omejimo se v tekočem stoletju do l. 1950. Da bomo lahko izračunali starost lune 1. januarja poljubnega leta v letih 1900—1950, si zapomnimo, da imajo vsa leta v

razdobju 1929—1937, ki so deljiva s 3, enako, dano s številko leta in sicer leta med 1933 do 1956 za eno večjo nego je številka leta, a leta 1908 za 1 manjšo. Pod številko leta je razumeti zadnji dve mesti, to je brez stoletja, pri čemur moramo pri številah nad 30 odšteti 30. Leto 1924 ima torej enako 24. To pomeni, da je 1. januarja 1924 luna stara 24 dni in da bo čez šest dni, to je 6. januarja 1924, prvi mlaj v letu.

Kakšna je enakta za leto 1929? Vzemimo leto, najbližje letu, deljivemu s 3, število nazaj (1921) in prištejemo 11, pa dobimo enako 13. Krašje povedano, enakta v letu 1924 je 24, v letu 1923 torej 24-11=13. Dalje si je treba zapomniti tri števila 45, 3 in 6. Število 3 je indeks meseca marca, 6 pa indeks aprila. Velika noč pade vedno na ta ali oni dan teh dveh mesecev. Naš termin za prvo pomladansko polno luno je med 21. marcem in 18. aprilom, velika noč more torej pasti na poljubni dan med 22. marcem in 25. aprilom.

Leta 1943 bo n. pr. velika noč 25. aprila. Vzemimo za primer veliko noč l. 1922. Leto 1922 ima enako 2. Odštejemo še število 54, pa dobimo 43. Prva pomladanska polna luna pade na 43. marca, to je na 12. aprila. Določenie dneva za ta datum

1922 (samo leta) : 22
34 od 22 » 5
datum » 12
indeks » 6

Zdaj recimo: do najbližjega množenca števila 7 (t. j. 49) manjka (49-45) = 4 dni. K prej določenemu datumu t. j. k 12. aprilu prištejemo 4 in dobimo 16. Odgovor: velika noč v letu 1922 je bila 16. aprila.

Noče biti pomiloščen

V Wiesbadnu v Nemčiji je bil nedavno obsojen na smrt delavec Albert Sinovac, ki je umoril neko vdovo. Te dni so ga obvestili, da mu je smrtna kazen spremenjena v dosmrtno ječo. Človek bi mislil, da je bil delavec nepriznane pamiloščenja vesel, toda Sinovac je mislil drugače. Svojemu zagovorniku je napisal pismo, glaseče se:

Gospod odvetnik! Čemu ste vložili prošnjo za pomiloščenje? To ni bilo potrebno. Pomagajte in svetujte mi. Ne vem namreč, na koga naj se obrnem, da bo pomiloščenje razveljavljeno in prva obsodba potrjena. Saj je bilo vendar rečeno, da je obsodba pravomočna in zato imam pravico zahtevati justifikacijo. Nikar ne ugovarjajte, češ, da to ni mogoče. Dosmrtna ječa? To naj bo po Vaših pojmihi pomiloščenje? Še enkrat Vas prosim, pomagajte mi! Samo pomislite, če me pri vsej nesreči doleti še smola, da dočakam 70 ali 80 let, kar ni izključeno. Nočem biti pomiloščen!

Grof Zeppelin zopet nad Sredozemskim morjem

Iz Friedrichshafna poročajo, da je zrakoplov »Graf Zeppelin« včeraj ob 13.22 pod vodstvom dr. Eckenerja startal k ponovnem poletu preko Sredozemskega morja. Ob 2.55 je krožil zrakoplov nad Bazlom v Švici. Plul je zelo nizko tako, da so ga radovedneži zelo dobro videli. Izginil je v severni smeri.

»Graf Zeppelin« bi moral startati že v ponedeljek, vreme pa je bilo skrajno neugodno in zato je moral dr. Eckener start preložiti. Enkratna vožnja z zrakoplovom stane 200 dolarjev, zanimivo pa je, da se je prijavilo toliko za polet navdušenih potnikov, da je moral dr. Eckener mnoge odkloniti. Skoro vsi reflektanti so Avstrijci.

Kakor pri prvem poletu, se je skušal tudi to pot vtihotapiti v zrakoplov zastopnik. Bil je neki vrtnarski pomočnik, ki je v nedeljo ponoči splezal na streho hangarja in skušal od tam zlesti v zrakoplov. Hmelj pa je smolo, da so ga zasačili in zapodili. — Na povratku bo letel Zeppelin preko Gradca in Dunaja, ni pa izključeno, da bo plul tudi preko Ljubljane.

Iz Celja

— **Prezvez električnega omrežja okoliške občine.** Na nedeljski seji okoliške občinskega sveta je bilo soglasno sprejeto poročilo okoliškega župana g. Miheličiča o sklenjeni pogodbi med mestno in okoliško občino celjsko za prevzem okoliškega električnega omrežja po mestni občini. Mestna občina prevzame omrežje za letnih 25.000 Din. Ako bi se kurz dinarja spremenil za več kot 10%, se bo udeležilo plačilo po kurzem stanju dinarja v času zapadlosti. Cena toka v okolici mora biti enaka oni v mestu. Obenem nosi mestna občina vse stroške za javno razsvetljavo na teritoriji okoliške občine. Pogodbeno razmerje teče že od 1. januarja t. l. dalje.

— **Nov sneg v Celju.** Po par prijetnih solnčnih dneh v preteklih tednih se je vreme v nedeljo nenadoma spremenilo in je v ponedeljek ves dan deževalo. Zvečer okrog 10. ure pa je pričelo v Celju in okolici možno snežiti in kmalu so bili vsi travniki in bližnji griči pobeženi. Sneg je v mestu včeraj zjutraj skopnel, oblažal pa je na okoliških hribih.

Auguste Blanche:

Na valovih strasti

Roman

Toda kaj je mislil Beli Medved z onim živim jastrebov? A vrhu tega je prošil njega, Armada Cambona, da bi se pred očetom pobahal, da jo je rešil. Dama s hermelinovim plaščem in živi jastrebov bosta ena in ista oseba, kar je bilo še manj razumljivo Armadu, ki še nikoli ni videl tako lepe ženske, kakor je ona dama, pač pa mnogo jastrebov, ki so si bili po ostudnosti in krvoločnosti do pičice podobni.

Oče mu mora pojasniti to čudno zakončeto. Zato je pospešil korake, kar se je dalo, in prispel kmalu do Barrière de Fontainebleau. Htel je dalje po rue de la Maison Blanche in obstal končno pred vrati v Bicêtre.

Bicêtre! V Franciji je bila doba, ko je bilo ime Bicêtre najstrašnejša beseda, kar jih pozna francosčina. Če je kdo izgovoril to ime, so moški prebledeli, ženske so se tresle in neobgledno dete je takoj utihnilo. Plemič-zapeljavec, ki so ga preganjali starši zapeljanega meščanskega dekleta, je lahko samo zašepetal to besedo, pa jih je poglaval v beg, kajti to ime je pomenilo blaznost in krivdo obnem, pomenilo je solze in kri in krilo v sebi vse, kar je v življenju nesrečnega, bednega in groznega. Zgrajen po angleškem škofu za časa Ludvika Svetega je bil Bicêtre prvotno kartuzijanski samostan. Čez nekaj let so pa menihi zapustili Bicêtre in v njem so se naselili knezi. Toda jetnikov niso odpeljali drugam. Zaprti so bili v podzemskih celicah, kjer je stala voda do polovice. Kar je bila Bastille za plemstvo, je bil Bicêtre za meščanstvo in sodrgo.

Število jetnikov je stalno naraščalo tako, da v prenapolnjenih podzemnih brlogih niso imeli več prostora. Knezi, čisto pripravljeni popustiti svojim podložnikom, so se izselili iz Bicêtre, ki je bil potem porabljen večinoma za kaznilnico. Kar je ostalo prostora, so ga prepustili duševno bolnim. Zločin in blaznost sta postala tu sosedata. Toda Bicêtre ni odpiral vrat samo onim, ki so prihajali tja pod vplivom zakona ali zdravniške vede. Naziranje v obliki »ordre du roi« ali »lettres de cachet« je pošiljalo sem mnogo nedolžnih ljudi, ki so bili bodisi obsojeni, ker so se pregrešili s tem, da so bili preveč pošteti, ali pa so jih proglasili za norce, ker so bili preveč pametni. Skratka, Bicêtre je bil dom groze in če sploh kje na svetu, je gotovo strašilo tu.

Kar se pa tiče sedanjega Bicêtre, je tam sicer bolnica za slaboumno dečo, drugače je pa namenjena vse poslopje hiralnici siromašnih slojev in ljudi, ki zaradi telesnih hlab niso sposobni za delo. V hiralnici je okrog 4000 revežev in pohablencev, večinoma moških.

18

Posetite Bicêtre! Stopite v kuhinjo in sline se vam bodo cedile pri pogledu na mastno pečenko, okrog katere se sučejo belo oblečeni kuharji, kakor so v kraljevski kuhinji. Oglejte si velike dvorane, kjer leže reveži vsak v svoji postelji s čistimi rjuhami. Dvorane so vedno dobro prezračene, ker imajo moderno ventilacijo, dasi opravljajo mnogi bolniki potrebo kar v postelji. Stopite v jedilnice, kjer jih sedi deset za eno mizo pri zdravi, dobro pripravljani hrani s steklenico vina. V hiralnici so zdravniki, streljnice in dovolj lekarstev. Dobiva se tudi dijetna hrana, ki bi je niti bogataši ne poslali nazaj, ker velja za najboljši lek.

Toda da ne bo kdo mislil, da je v Bicêtre lenoba na dnevnem redu. Vsak, kogar sprejmejo v hiralnico, ima pravico do polne oskrbe, ne da bi moral delati. Kdor pa hoče delati, lahko najame za petnajst vsakega tri komolce dolg in poldrugi komolec širok koteček, v katerem je neomejen gospodar, dokler redno plačuje najemnine. Tam si lahko uredi malo delavnico in dela po svojih močeh, ker ve, da ostane zaslužek njegov in da mu ne bo treba plačevati davkov, kakor v mnogih drugih podjetjih, kjer odtegujejo delavcem del zaslužka. Marsikaj koristnega si lahko kupi za zaslužek, kar mu je tem ljubše, ker se zaveda, da je sam zaslužil. Če hočemo čitati dnevne liste, kajti kljub starosti in boleznim smo radovedni, kaj se godi po svetu, jih imamo vedno na razpolago. Če hočemo imeti poleg rednega okrepčila še stekleničico ali dve vina in pipo tobaka, da lažje razmišljamo, ko politiziramo in primerjamo staro z novim, nam takoj postrežejo. Skratka, mnogo je udobnosti, ki so nam na razpolago, če imamo količnik denarja. Kdo bi torej ne najel takega kotečka in ne imel svoje lastne delavnice, ki mu nudi poleg omenjenih udobnosti zabavo, boljše zdravje in več razvedrila? Kdor hoče delati, ga drugi ne smatrajo čudakom. Pač pa je velika sramota, če kdo izgubi svojo delavnico, ker ni redno plačeval najemnine.

Tak je torej Bicêtre in zato naletimo tam na starce, ki stoji z eno nogo že v grobu, pa se vendar vesele življenja in solnca, ki kljub zimi še vedno sije in ogreva stare kosti.

Ko je ostal sam, je krenil Armand Cambon čez veliki dvorišče k posebnemu poslopiju, kjer so bile one male delavnice, o katerih smo že govorili. Htel je po ozkih stopnicah, ki so delile to malo tovarno v dva dela. Na obeh straneh so sedeli starčki pri delu. Eni so pletli iz jeklene žice glavnice vseh vrst in oblik, drugi stekali kravice vseh vrst in oblik, čim bo žima mehka in očistena, da bo mogoče delati iz nje zimnice. Tretji, kakor n. pr. slepi krojači so delali obleke in vdevali nitke v igle. Armand je bil tu dobro znan in od vseh strani so ga radostno pozdravljali.

— Dober večer, Cambon!
— Kako se ti kaj godi, dragi Cambon?
— Kaj je novega v mestu?
— List »Reforma« najnovejši h dogajkov sploh ne omenja.
— No, bo kaj kmalu počilo?
Starčki v Bicêtre so odločno sami konservativci.

Armand Cambon je kimal z glavo na vse strani. Na razna vprašanja pa ni odgovarjal, ker je zagledal očeta, katerega delavnica je bila najbolj oddaljena, kako vstaja od svoje mize z očividnim namenom, stopiti sinu naproti, kar je pa hotel slednji preprečiti. Kdor bi videl Cambona starejšega sedeti in bi videl njegovo lepo glavo na mogočnih ramah, bi ne mogel razumeti, zakaj sedi v Bicêtre. Toda kdor ga je videl stati ali hoditi, je to takoj razumel, kajti starejši Cambon, ki ni imel nobene gube na obrazu, ne sivega lasu na petdesetletni glavi, je imel namesto nog, katere mu je dala narava, pa mu jih je granata v revoluciji l. 1830, odtrgala, le sene noge, ki si jih je bil naredil sam.

Noge so pričale o njegovi veliki spretnosti, saj je bil on tisti, ki jih je pred revolucijo rabil kot delovodja v večji mehanični delavnici. Kot pohabljenec je bil sprejet v Bicêtre in s tem mu je bilo tudi omogočeno porabiti skromne prihranke iz prejšnjih let za sinovo vzgojo. V Bicêtre je izdeloval barikadni invalid prstane, berloques in verižice iz čiste med. Za svoje izdelke je imel mnogo odjemalcev in zaslužil je toliko, da bi bil precej prihranil, da ni smatral za svojo najsvetejšo dolžnost skrbeti za dobro vzgojo svojega Armada, dočim je prevzel Beli Medved nalogo izvežbati in utrditi njegove fizične sile.

Armand je bil zelo marljiv in nardjen. Znal je pisati in računati, učil se je zgodovine in zemljepisa. Oče je bil dolžni sina za zlataria in ker je hotel videti njegovo ime nekoč poleg imenu Benvenuta Celinija, da je poslat v Solu, kjer se je učil risati po živih modelih. Armand je hitro napredoval in v Parizu je veljal za dobrega zlatarskega delavca. Izdeloval je v zlatu in srebru krasne reči in vsi strokovnjaki so se potegovali zanj. Šele koncem l. 1847 je poleg mnogih drugih delavcev njegove stroke tudi on izpustil službo, kajti zlatine ni hotel nihče kupovati in zato ni bilo vredno truditi se. Zato je Armand pomagal svojemu očetu pri izdelovanju medenastih verižic, ki jih je tudi prodajal po mestu. Slišali smo ga govoriti in hvaliti očetove izdelke z ono zgovornostjo, ki odlikuje vse Francoze, ki se pa zdi nam Švedom klepetavost. Armand je prepletal svoj govor s pikrimi opazkami na račun vlade, iz česar bi se dalo sklepati, da je govoril v interesu revolucionarne progande in v interesu svojega očeta. Bodočnost bo pokazala, jeli ta domneva utemeljena.

Fridtjofa Nansena pot na severni tečaj

Nansen pripoveduje o svojem razburljivem doživljanju z mor-skim psom

Tiskovna zadruga v Ljubljani je pravkar izdala knjigo Fridtjof Nansen »V noči in ledu«, 108 strani, s slikami, cena broš. knjigi 38 Din. vez. 46 Din. poština 2 Din. — Iz te knjige, v kateri je Nansen na zanimiv način popisal, kako je skušal priti v letih 1893—1896 na severni tečaj, posnemamo:

Petek, 14. junija 1895. Nisva si delala ravno posebnih pričakovanj, ko sva v četrtki odrinila. Pot je bila kakor po navadi: trd sneg, ki se je napravil čez mehki sneg, ni zboljal stvari; sani so se pogosto udirale in se niso dale spraviti z mesta, dokler jih nisva vzdignila na njih sprednjem delu. Če jih je bilo treba obrniti na hrapavem ledu, so kar obtičale v skorji. Videla sva jasno, da na ta način ne prideva nikamor. Edini izhod je bil, da se razbremeniva vsega. Karkoli se je dalo pogrešati, in nadaljevala pot samo z živčjem, kajakoma, puškama in najpotrebnejše obleko, da na vsak način dosepeva do zemlje. Preden bi povzila zadnji grizljaj. Pregledala sva svoje stvari, da bi videla, od česa se lahko ločiva: apoteko, rezervne deske pod sanmi, rezervne smuči in snežne nogavice, umazane srajce in šotor. Ko sva prišla do spalne vreče, se nama je izvil globok vzdihljaj. Ali morka in težka, kakršna je zdaj, bi morala tudi proči.

Trdno odločena, da se že prihodnji dan lotiva teh izprememb, sva odrinila. Kmalu sva naletela na velik tolmun, čez katerega sva se nujno morala prepleti. Kmalu sta ležala kajaka v vodi drug poleg drugega in povezana med seboj. Nato so bile počez naložene sani z njih tovorom, ene spredaj, druge zadaj. Glede psov sva bila v zadregi, kako naj jih spraviva gor. Toda šli so kar sami za sanmi na kajaka in legli tam na tla, ko da bi svoj živ dan ne počeli nič drugega.

Nato sva zaveslala po sinjih valovih, prvič da sva bila na daljši vožnji. Moralimo bili videti kot prav posebne sorte brodovje opremljeno s sanmi, vrečami, puškami in psi. Prava ciganska banda, je rekel Jahansen.

Končno sva dospela na konec tolmuna; skočil sem na rob ledu, da bi potegnil kajaka na led, ko zdajci začujem poleg sebe močno pljuskanje. Bil je tuleni ki je ležal tam. Kmalu nato sem začul slično pljuskanje na drugi strani in nato se je v tretje pokazala ogromna glava, ki se je puhajoč premikala sem in tja, da se je potem potopila v globočini pod rob ledu, preden sva utegnili vzeti svoje puške v roke. Bil je lep velik bradat morski pes.

Trdno sva bila prepričana, da je izginil za vedno; a komaj sem potegnil polovico sani na led, se je spet prikazala ogromna glava čisto blizu kajaka

ter puhala in ponovila svoj prejšnji manever. Ozrl sem se po svoji puški, a ker je ležala na kajaku, je nisem mogel doseči. »Vzemite hitro puško, Johansen, in sprožite; a hitro, hitro!« V istem trenutku je prislomil on puško k licu in sprožil, ravno, ko je tuleni hotel spet izgniti pod ledenim robom. Žival se je nekoliko vzpela in priplavala nato na površje, pri čemer ji je kri tekla iz glave. Jaz sem spustil sani, zkrabli harpuno ter jo naglo kakor blisk vrgel okrog tolstega hrpta živali, ki je trepetala ležala na površju. Tedaj se je pričela gibati; bilo je še življenje v nji. V skrbi, da harpuna s svojo tenko vrvjo ne bi držala, če bi ogromna žival resno pričela otepati okoli sebe, sem potegnil le nožnice bodalo in ga zabodel tulnu v vrat, da je briznil curek krvi.

Voda se je pordečila daleč naokrog in zelo mi je bilo žal, da sem na ta način potratil slastno prilogo k dobri južini. Vendar se ni dalo nič izpremeniti; živali nisem hotel na noben način izgrubiti, zato sem jih zaradi varnosti zadal še en sunek. Ta čas so pa sani, ki so tičale do polovice že na ledu, spet zdrsnile v vodo, oba kajaka z Johansenom in psi pa je odgnalo od roba. On je poskušal potegniti sani na kajak, a brezuspešno; tako so obvisle sani z enim koncem v vodi in z drugim koncem na kajaku. Pri tem so tako vlekli navzdol vse brodovje, posebno pa Johansenov kajak, da mu je ležala ena stran že čisto v vodi. Ta je vrhu tega smučal vodo kakor sito in voda je naraščala z vzemirljivo naglico. Petrolejski aparat, ki je stal na krovu, je padel v vodo in je zdaj z vso svojo dragoceno vsebino veselo plaval z vetrovom stran; še k sreči, da ga je aluminijasti plašč držal nad vodo. Tudi smuči so plavale po vodi, medtem ko se je brodovje čimdalje bolj notapljalo. Jaz pa sem stal tam in krčevito držal dragoceni plen, ki ga nisem smel iznjesti.

Vsevkup je bila slika najpopolnejše zmede. Johansenov kajak se je med tem tako nagnil na stran, da je zalzel vodo in se takoj napolnil z njo. Zdal mi ni preostalo drugega, nego izpustiti tulina in potegniti kajak na led, preden se ne bi potopil. To se je zgodilo, čeprav je bil čoln poln vode, težak kakor svinec. Nato je prišel na vrsto tuleni; to je bilo dokaj težavnejše delo. Imela sva presneto posla, preden sva oriaško zver kos za kosom zvelkala na led; z vodo napolnjeni kajak in naifne premočene stvari naju ta trenutek niso zanimala. Saj sva imela tu živeža in kuriva za dolgo časa in najine skrbi so izginile kakor bi trenile.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.

Čevlje

v kemično barvanje sprejema tvrdka M. TREBAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 6. Najboljše barve za barvanje čevljev znamke »Wibra« in »Renold« vedno v zalogi. 46/L

Uradnik

z večletno prakso, zmožen slov. in nemške korespondence, knjigovodstva (bilancist), stenografije, strojepisa ter vseh pisarniških del, išče službo takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Izurnjen«/857.

D. M. C.

znamvanec, perl - prejica. Mouliné, krpanec C. M. S. in »Ara«, kvačkanec, kronsko, guliver in Lord svilo razne čipke, zobčke, vezelno trakove, gumbe in zaponke za plašče, lišne, bisernice, za moške obleke, za nestne, ovratne, lastiko široko in ozko, vezalke priporočila po najnižjih cenah

Osvaid DOBEIC, Ljubljana Pred škofijo št. 15

Velika zaloga in izbira dišečega mila.

Služkinjo za vse

čedno, iščem. Naslov v upravi lista.

Lepa telica

20 mesecev stara, montafonske pasme, prvovrstnega zaroda, oplemenjena od importiranega bika »Bill« iz Hainischevega bleva iz nemškega rodu Billov. — Letna molžnja 10.000 litr., je radi pomolžnja prostora naprodaj. — Graščina Volčji potok — Jarše — Radomlje.

Trgovskega vajenca

z dvema meščan. šolama in ne nad 15 let starega, sprejem takoj v trgovino z manufakturo in železnino. Ponudbe na naslov: Ivan Veselič, Ormož. 861

Izurnjena šivilja

s triletno pomočniško prakso, išče klerkovi zaposlenja, ima najboljše reference. — Ivanka Jovan, Dobrna 63 pri Celju. 860

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57 priporočila najboljša tabure, žice, škele, partiture i ostale potrebitne za vsa glasbala. — Odlikovan na pariskih izstavi Cjatelj franko.

LEONARD TREPP

ujediniene opekarne d. d. v Karlovcu

dobavlja iz svojih najmoderneje urejenih tvornic

zidno in strešno opeko

v najboljši kvaliteti ter po najugodnejših cenah.

Zahtevajte ponudbo!

Naša naklada!

se je radi pocenitve lista dvignila na

12.000

dnevno.

zato bo vsak uvidel vrednost naše insercije. Mali oglasi v »Slov. Narod« so največja, najbolj čitana, najcenejša in najuspešnejša posredovalnica za službe, prodaje, nakup, priporočila itd.

VELIKA BANKA V BEOGRADU

sprejme v službo

ZURADNIŠKA PRIPRAVNIKA

absolventa trgovske akademije. Pripravniki z znanjem tujih jezikov in stenografije imajo prednost. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod znakom »CINOVIK BEOGRAD«.

SIVALNI STROJI

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne — 15-letna garancija. Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno. PISALNI STROJI »ADLER« — KOLESA iz prvih tovar »Dürkopp«, »Styrac«. — PLETILNI STROJI vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in živalnih strojev. — Daje se tudi na obroke — Ceniki franko in zastoni.

VAN JAX i SIN, LJUBLJANA, Gosposvetska 2.

BAD-NAUHEIM

Nemčija

Postaja Drvlaka proga Hamburg—Berlin—Kassel—Frankfurt a. M.—Basel 45 minut od Frankfurt am Main.

Svetovnoznan oglikove kisline bogate toploti kuhinjske soli (30, 5-34, 4° C) Nedosežni pri boleznih srca in arterij, revmi, protinu, bronhitis, trpljenju hrbtenice, nege možga in živčnem trpljenju.

Izbrane zabave — Vseh vrst sport. Vsi novodobni zdravilni pripomočki. — Lepo, prijetno okrevanje. Izborna preskrba ob primernih cenah.

Prospecte daje kopalniška in zdraviliška uprava Bad-Nauheim in potniška pisarna.

Uruguje: Jusep Zupantič — Za »Narodno tiskarno: Fran Jezeršek, — Za upravo in usmeren del lista: Oton Christol, — Vsi v Ljubljani.